

PUTOVÁNÍ S KAMARÁDY

**Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání**

1	Identifikační údaje o škole	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů.....	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
3.11	Podmínky vzdělávání pro děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	14
4	Organizace vzdělávání.....	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu	17
5.1	Zaměření školy	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3	Metody a formy vzdělávání	18
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	19
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	20
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání cizinců.....	20
6	Vzdělávací obsah.....	21
6.1	Integrované bloky	Chyba! Záložka není definována.
6.1.1	ADVENT	22
6.1.2	CESTA DO ŠKOLKY	23
6.1.3	CESTUJEME.....	24
6.1.4	MŮJ DEN	25
6.1.5	PŘÍRODA KOLEM NÁS	Chyba! Záložka není definována.
6.1.6	ŽIVOT HMYZU.....	27
6.1.7	JARNÍ TRADICE	28
6.1.8	MLÁĎATA.....	29
6.1.9	NA LOUCE.....	30

6.1.10	NA POLI	31
6.1.11	NÁŠ STÁT	32
6.1.12	NAŠE MĚSTO	33
6.1.13	NAŠE TĚLO	34
6.1.14	HISTORIE	Chyba! Záložka není definována.
6.1.15	PODZIMNÍ TRADICE	36
6.1.16	PRÁCE DOSPĚLÝCH	37
6.1.17	KULTURA KOLEM NÁS	Chyba! Záložka není definována.
6.1.18	PŘÍRODNÍ ZDROJE	39
6.1.19	RODINA	40
6.1.20	ROK	41
6.1.21	SMYSLY	42
6.1.22	SPORTY	43
6.1.23	SVĚT KOLEM NÁS	44
6.1.24	U VODY	45
6.1.25	UŽITKOVÁ ZVÍŘATA	46
6.1.26	V LESE	47
6.1.27	V SADU	48
6.1.28	V ZAHRADĚ	49
6.1.29	VE ŠKOLCE	50
6.1.30	VESMÍR	51
6.1.31	VOLNÝ ČAS	52
6.1.32	ZÁCHRANNÉ SLOŽKY	53
6.1.33	ZDRAVÁ STRAVA	54
6.1.34	ZDRAVÍ	55
6.1.35	ZIMNÍ TRADICE	56
6.1.36	ZNAKY JARA	57
6.1.37	ZNAKY LÉTA	58
6.1.38	ZNAKY PODZIMU	59
6.1.39	ZNAKY ZIMY	60
6.1.40	POHÁDKY	61
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	62
6.3	Dílčí projekty a programy	65
7	System evaluace	66
8	ZÁVĚR	71

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Putování s kamarády

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola, Ústí nad Labem, Vinařská 737/10, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Vinařská 737/10, 400 01 Ústí nad Labem

KONTAKTY:

Telefon do MŠ : 472 741 210

e-mail: skolka@msvinarskaul.cz,

web: www.msvinarskaul.cz

DS: s2wk29a

REDIZO: 600 085 244

IČO: 72744979

IZO: 102777209

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Iva Neuvirthová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Iva Neuvirthová ředitelka školy; Bc. Iva Hánělová, spolupracovala Mirka Veselá DiS.

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Ústí nad Labem, okres Ústí nad Labem

ADRESA ZŘIZOVATELE: Velká Hradební 2336/8, 400 01 Ústí nad Labem

1.4 Platnost dokumentu

Č.j. IN 139 /2023

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2023 - 31. 8. 2026

ŠVP PV byl projednán na pedagogické radě dne 21.8. 2023

.....

ředitel školy

Bc. Iva Neuvirthová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 48/56

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 10

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky.

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola je dvojtřídní a nachází se v městském obvodu - Ústí nad Labem město, ve čtvrti Bukov na malém klidném sídlišti Pod Holoměří. V těsném sousedství školky je základní škola. V blízkosti školky se nachází ústecká sportoviště, Krajská nemocnice a v blízkém okolí je Střížovický vrch. Sídlíště, ve kterém školka leží, je nedaleko centra města a má trolejbusové spojení i s jinými částmi města. Nevýhodou položení školky je nedostatek místa na parkování.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy:

Budova mateřské školy je dvojpodlažní, přičemž dvojpodlažní je pavilon se třídami a jejím příslušenstvím. V prvním podlaží je třída Cvrčci a ve druhém podlaží třída Broučci. Třídy jsou heterogenní. Vybavení tříd odpovídá věku dětí. Ke každé třídě patří herna, sanitární příslušenství, šatna a přípravné kuchyňky. Ve druhé části prvního podlaží se nachází hospodářský pavilon s prádelnou, sklady, kuchyní, kanceláří vedoucí stravovny, sborovnou a ředitelnu. K výzdobě vnitřních prostor školky využíváme především dětských prací a výrobků, stěny zdobí i malby učitelů, dětí a rodičů. U školky je zahrada s pískovištěm, herními prvky, ale i pomůckami pro environmentální výchovu např. záhony pro pěstitelské práce dětí, jezírko k pozorování vodních živočichů. Veškeré pomůcky pro výuku environmentální výchovy jsme pořídili z dotačních programů města a kraje. Venkovní výuka dětí může probíhat v altánku "Přírodničku". Součástí zahrady je i sociální zařízení pro děti, sklad pomůcek a hraček. Vchod do obou pavilonů je bohužel po příkrých schodech. Pro možnost použití kočárku a lepšího přístupu ke školce je k dispozici postranní vchod přes zahradu MŠ. Vchod je využíván i při akcích školky na zahradě MŠ.

Dopravní dostupnost školy:

Sídliště, ve kterém školka leží, je nedaleko centra města. MHD je dobře dostupná, spojuje sídliště s dalšími částmi města a navazuje na další veřejnou dopravu ve městě. Zastávka MHD se nachází cca 200m od budovy mateřské školy. Problémy jsou s dostupností osobními auty – před školkou není dostatek místa na zaparkování.

Informace z historie školy:

Mateřská škola se začala budovat současně s výstavbou sídliště Pod Holoméří, kde se nachází. V provozu je od 1. 9. 1981. V roce 2011 proběhla na školce oslava 30. let od otevření. Oslavy se zúčastnila i první ředitelka školy Alena Koželská, zástupci zřizovatele školy a některé p. učitelky, které během 30 let ve školce působily. Nechyběla spousta absolventů školky, kteří si školku prohlédli a u dobových fotek i hraček zavzpomínali. Akce proběhla díky spolupráci s bývalými "žáčky" školky a spolupráci se ZŠ, personálem školky, rodiči dětí a za finančního příspěvku zřizovatele školy Statutárního města Ústím nad Labem.

Budova školky je stará, ale dle finančních možností udržovaná. Při zateplování sídliště byla zateplená i školka, výměna oken proběhla v roce 2017. Vnitřní prostory budovy se pravidelně malují. Na zahradě školky máme krásné vzrostlé stromy, které zajišťují dostatek stínu a prořezány byly v roce 2022. Potřebovali bychom prořezat i vzrostlé stromy – americké lísky, které rostou přes plot školky a svými větvemi obtěžují obyvatele sídliště. Kolem zahrady školky máme původní plot, který by potřeboval opravit (žádost od roku 2008). V roce 2019 bylo opraveno schodiště u vstupu do budovy školky. Bezbariérový přístup k budově školky umožňuje boční vchod přes zahradu školky, Náplň školky je zaměřena na environmentální výchovu a tomu odpovídá i vybavení školní zahrady např. pomůckami pro pěstitelské i badatelské činnosti, domek pro pomůcky a přírodní učebna „Přírodnicek“, který průběžně doplňujeme pomůckami a exponáty.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Budova MŠ je panelová- typizovaná a skládá se ze dvou pavilonů - pavilon hospodářský a pavilon se třídami. Hospodářský pavilon má dva vchody - jeden patří ke kuchyni, druhý ředitelství školky. Pavilon se třídami má společný vchod pro obě třídy. V obou třídách odpovídá zařízení heterogennímu složení dětí a je v souladu s hygienickými potřebami dětí. Součástí každé třídy jsou šatny a sociální zařízení. Školka je nadstandardně vybavena nářadím na cvičení. V obou třídách se nachází pomůcky pro ITC vzdělávání i vzdělávání v dalších oblastech a pregramotnostech. Pomůcky i hračky jsou průběžně doplňovány tak, aby sloužily potřebám děvčat i chlapců a rozdílným věkovým skupinám na třídách. Hračky a pomůcky mají děti k dispozici jak ve třídách, tak v hernách ve skříních nebo na policích. Výtvarné pomůcky jsou ve výtvarných koutcích, kde je i umyvadlo. Děti s nimi manipulují dle pravidel stanovených na jednotlivých třídách. Prostředí školky odpovídá jejím potřebám, Výtvarné a pracovní práce dětí jsou vystaveny v šatnách jednotlivých tříd nebo na schodišti, popř. ve vestibulu školky. Ke školce patří zahrada s pískovištěm a herními prvky pro děti. Díky environmentálním projektům máme zahradu nadstandardně vybavenou pomůckami na pozorování hmyzu, ptáků, zvířat, vodních živočichů. Děti se na záhoncích věnují pěstitelským činnostem. Vnitřní i venkovní vybavení školky odpovídá hygienickým a bezpečnostním předpisům. V plánu jsme měli opravy krytů na topení ve vestibulu i třídách, které jsme realizovali z rozpočtu školy v letech 2020 – 2021. Kryty byly doplněny i o police na hračky. Během roku 2021 a 2022 jsme z rozpočtu školy vyměnili stoly a židličky na obou třídách tak, aby umožňovalo předškolní vzdělávání 26 dětem na třídě. Také jsme zlepšili přístup k internetu u vedoucí stravovny a na třídě Broučků. Na konci roku 2022 začala oprava sociálního zařízení u provozních zaměstnanců. Díky dotaci na ITC mají na třídách učitelky k dispozici tablety, na kterých máme zkušebně aplikaci Twigsee pro lepší spolupráci s rodiči – informace, fotky, omlouvání dětí apod. a také diagnostiku ISophi pro 4-5 leté a 5-6 leté děti.

V současné době neplánujeme žádné investiční změny - pouze máme již několik let zažádáno o opravu plotu kolem školní zahrady. Třídy jsou dostatečně vybaveny, tak postupně pouze hračky, knihy a didaktické pomůcky doplňujeme. Na třídách je lepší přístupnost k internetu, ale bohužel větší rychlost neumožňují staré notebooky. Do konce roku 2023 máme v plánu doplnit stávající notebooky lepším diskem, aby umožňovaly rychlejší práci. V dalších letech 2024 -2025 bychom chtěli zakoupit dle finančních možností školky na třídy nové chytré telefony.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná strava dle příslušných hygienických předpisů. Je dodržována vhodná skladba jídelníčku a technologické postupy při přípravě všech pokrmů. Rodiče jsou

informování o skladbě jídelníčku ve vestibulu školy a na aplikaci Twigsee. Pitný režim je zajištěn po celý den. Každé dítě má svou označenou lahev, do které si při příchodu do školky natočí pitnou vodu. Čaj mají děti k dispozici v konvici a mohou se samy obsloužit nebo požádat o pomoc s nalitím do plastového kelímku. V letních měsících nebo dle potřeby si děti lahve s pitnou vodou berou i na pobyt venku. Při odpoledním pobytu na zahradě školky je především v letních měsících dětem k dispozici nádoba s výpustným kohoutkem a plastové kelímky. Děti se do jídla nenutí, vhodnou formou se snažíme, aby pokrm ochutnaly. Především u pokrmů, které děti neznají např. bulgur, jáhly. Učíme děti správnému stolování, vedeme je k samostatnosti, starší děti jedí přiborem, nalévají si polévku, pití apod. Každý čtvrtek si děti samy mažou pomazánku na pečivo (mističky s pomazánkou uprostřed stolu). Děti mají dostatek čerstvé zeleniny a ovoce. Podáváme je vždy k svačinkám a také k hlavnímu jídlu.

Děti se schází na třídách od 6,00 hod. do 8,00 hod. Do 7 hod jsou spojeny na jedné ze tříd. Odpoledne zpravidla odcházejí děti mezi 14,00 - 16,30 hod, spojeny jsou děti od 15,30 hod. Zohledňujeme i individuální potřeby rodiny, dobu příchodu lze přizpůsobit. Děti jsou denně a dostatečně dlouhou dobu venku a to zpravidla v délce 2 hodin - výjimku tvoří nepříznivé klimatické podmínky (silný déšť, vítr, mráz). Třídy i herny na obou třídách jsou přizpůsobeny a vybaveny tak, aby odpovídaly potřebám dětí všech věkových kategorií, tudíž i potřebám volného pohybu dětí. V hernách mají děti dostatek prostoru i dostatek nářadí a náčiní pro pohybové hry a aktivity. Děti zpravidla odpočívají mezi 12,30 - 14, hod. S přihlédnutím k individuálním potřebám dítěte se může odpočinek na začátku školního roku prodloužit. Odpočinek se zkracuje především předškolákům - od ledna po krátkém odpočinku a pohádce mají připravené činnosti na přípravu do školy, od května využíváme pro odpočinek s předškoláky i zahradu (odpočinek na karimatkách).

V naší mateřské škole je hlavním cílem výchova ke zdravému životnímu stylu, tudíž i zaměstnanci se snaží jít dětem příkladem. Do programu školky je zařazováno dostatek pohybu i projekty ke zdravé stravě, k výchově ke zdraví a projekty k prevenci.

Podmínky v hernách i třídách odpovídají heterogennímu složení dětí a v současné době neplánujeme jejich změnu pouze jejich doplnění nebo výměnu starších a rozbitých pomůcek a cvičebního nářadí novými. Upravit bychom chtěli zahradu, dle finančních možností dokoupit nějaké balanční pomůcky (např. most) do roku 2025.

3.3 Psychosociální podmínky

Pedagogové i provozní zaměstnanci mateřské školy pracují v přátelské atmosféře, a tím připravují dětem prostředí, ve kterém se cítí spokojeně a bezpečně. Učitelky se snaží ve vztazích mezi dětmi nenásilně zamezovat projevům násilí a šikany. Nově příchozí děti mají dostatek času a možnosti k adaptaci na prostředí mateřské školy - nově příchozím dětem umožňujeme, aby v době adaptace na prostředí školky byl přítomen rodič po určitou dobu v době ranních her dle dohody s učitelkou. Děti, ale i dospělí se řídí etickými pravidly, učitelky se snaží navozovat přátelskou a pohodovou atmosféru. Děti mají dostatek časového prostoru ke spontánní hře, dostatek pohybu ve volných nebo vedených aktivitách. Učitelka v naší školce má dostatek času pracovat s předškolními dětmi dle individuálních potřeb dítěte (po pohádce a krátkém odpočinku) dle plánu - práce s knihou, grafomotorika, práce na tabletu, výtvarné a pracovní činnosti apod. Děti mají možnost vybírat si z nabídky denních programů, které odpovídají mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám. Děti mají dostatek časového prostoru pro dokončení započaté práce. Učitelky svým jednáním přirozeně a citlivě navozují situace pohody a klidu, nechávají dětem osobní svobodu a také určitou mírou omezují volnost dětí - na obou třídách děti dodržují třídní pravidla. Ve vztazích mezi dětmi a dospělými panuje vzájemná důvěra, pomoc a podpora. Učitelky podporují děti v jejich zájmech, oceňují zlepšení a pokroky dětí ve vzdělávání. K hodnocení dětí přistupují individuálně – snažíme se o formativní hodnocení. Pedagogové a zaměstnanci školy se chovají tak, aby byli dětem příkladem.

Stále se učíme formativnímu hodnocení a práci s Portfoliem dítěte. V loňském a letošním roce měli rodiče možnost informovat se o průběhu vzdělávání pouze nad diagnostikou ISophi. Rádi bychom postupně chtěli do těchto setkání zařadit i hodnocení dítěte nad Portfoliem dítěte rodičům, kteří mají zájem tzn. I rodičům mladších dětí. Každá třída pracuje podle svého Portfolia dítěte. Během školního roku 2023/24 bychom chtěli obsah Portfolia sjednotit, aby alespoň některé jeho části byly povinné pro obě třídy.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je pružný. Během dne se prolínají hrové činnosti, cvičení, programově řízená činnost, spontánní činnost, pobyt venku, odpočinek, a to tak, aby veškeré činnosti probíhaly v souladu se zájmy dětí a cíli MŠ. Pohybové aktivity jsou nedílnou součástí denního programu MŠ. Pravidelně jsou zařazovány pohybové aktivity různého druhu. Podle věku mají děti možnost zúčastnit se zájmových činností - plavání, bruslení, jóga. Hlavním cílem vzdělávání je poznávání a ochrana přírody, seznámit děti s některými tradicemi a vytvořit u dětí základy pro zdravý způsob života, do kterého patří nejen správná životospráva, ale i dostatek pohybu. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, děti nacházejí v MŠ potřebné soukromí, zázemí a bezpečí. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený - snažíme se, aby nepřevládaly

činnosti řízené. Děti mají dostatek času na spontánní hru. Činnosti, které v MŠ probíhají, vedou děti k vlastní aktivitě a experimentování. V náplni vzdělávání nechybí i činnosti kooperativní - děti se učí spolupracovat a pomáhat dětem menším. V MŠ jsou vytvářeny podmínky pro všechny formy činností - individuální, skupinové, frontální. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Na třídách se děti vzdělávají s přihlédnutím k věku dítěte, ale i k jejich individuálním schopnostem a potřebám. Jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky při realizaci plánovaných činností. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Prostředí tříd se snažíme průběžně a dle potřeb a věkovému složení dětí upravovat. Ve třídě Cvrčci mají opět dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a je potřeba pro toto dítě vytvořit opět vhodné prostředí pro jeho pobyt a vzdělávání.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti a pravomoci provozních zaměstnanců školy jsou dány náplní jejich práce. Pravomoci pedagogů a učitelů jsou dány náplní jejich práce, organizačním řádem, rozdělením kompetencí na daný školní rok. Informace jsou předávány na společných poradách nebo jsou předávány osobně ředitelkou školy, zastupující učitelkou nebo hospodářkou a poté jsou vyvěšeny na nástěnce v provozním pavilonu. Ředitelka ponechává dostatek pravomocí jednotlivým zaměstnancům a respektuje jejich názor, vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a snaží se je pozitivně motivovat. Akce a projekty plánujeme společně před začátkem školního roku a jsou součástí ročního plánu. Konkrétní akcí či projektem je pověřena jedna učitelka, která potom dále deleguje úkoly pro ostatní zaměstnance. Akcí se většinou aktivně účastní i provozní zaměstnanci. Pedagogický tým se skládá ze tří učitelů na plný úvazek, ředitelky školy, učitelky na částečný úvazek a asistentky pedagoga, které vytváří příjemné prostředí pro děti i jejich rodiče. Díky společným projektům, které jsou pořádány pro děti i rodiče nebo ve spolupráci s rodiči je vztah mezi učitelkami, dětmi a jejich rodiči vstřícný. Rodiče jsou o vzdělávání svého dítěte pravidelně informováni. Plánování pedagogické práce vychází z analýz, ze zkušeností a z rozhovorů s rodiči, popř. ze Sebehodnocení školy (rok 2019.) Na aktualizaci ŠVP PV se podílela ředitelka školy, dvě učitelky a svými podněty se zapojili rodiče i ostatní zaměstnanci školy. Mateřská škola spolupracuje především s rodiči, se základní školou a některými školkami, se zřizovatelem, s SPC při diagnostice dětí a s PPP především při odkladech školní docházky, s některými složkami integrovaného sboru, se Zdravotnickou školou, s UJEP, s ekologickými centry.

Spolupráce mezi provozními a pedagogickými zaměstnanci, mezi zaměstnanci a rodiči je na velmi dobré úrovni. Zlepšení vidíme ve větší míře poskytování individuálních pohovorů rodičů s třídní učitelkou o výsledcích vzdělávání jejich dítěte - pohovor při analýze Portfolia dítěte a jeho

diagnostice. V současné době probíhají pravidelná sezení pouze s rodiči předškolních dětí. Situaci jsme plánovali zlepšit již během školního roku 2020-2021, ale bohužel do toho přišel Covid. Teprve během školního roku 2022/2023 se režim a průběh školního roku vrátil do „normálu“. Pohovory nad Portfoliem dítěte bychom pro rodiče, kteří budou mít zájem, chtěli zařadit již ve školním roce 2023/2024.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. V MŠ pracují plně kvalifikované tři učitelky a ředitelka školy. Učitelka na částečný úvazek je v současné době nekvalifikovaná, má vysokoškolské bakalářské pedagogické vzdělání, ale v jiném oboru. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Učitelky se vzdělávají dle svých zájmů, ale i cílů MŠ samostudiem nebo dle finančních možností školy na seminářích a kurzech. Dlouhodobé cíle ve vzdělávání kopírují cíle školy, tzn. vzdělávání především v environmentální výchově, ale i v činnostech, které se váží k tradicím. Nezapomínáme i na problémové děti a na preventivně zdravotní pohyb. Služby učitelek jsou organizovány tak, aby zájmové činnosti nenarušovaly chod školy. Na začátku každého školního roku se domluvíme na termínech a časech (bruslení, plavání), aby plánovaný Rozpis přímé pedagogické práce byl aktuální a nenarušoval ostatní činnosti. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je podle možností a podmínek školy zajištěno optimálně především při práci ve skupinách, při zájmových a pohybových činnostech, při projektech a při obědě. Všichni zaměstnanci školy se chovají profesionálně a vstřícně a jdou dětem příkladem. Naše školka poskytuje pro děti možnost "zacvičit" si jógu, která napomáhá zdravému vývoji dítěte, při zájmové odpolední činnosti, kterou vede učitelka, která absolvovala semináře. Ve školce máme i „environmentalistu“ s platným ukončeným vzděláváním. Učitelky, které nabízejí zájmovou činnost „Flétnička“ mají také absolvované semináře.

Během dvou let se na třídě Cvrčků vyměnily čtyři učitelky. Dvě mladé učitelky odešly během školního roku 2021/2022 na mateřskou dovolenou a další dvě daly výpověď. V současné době ve školce pracuje učitelka na záskok za učitelku na mateřské dovolené, která by se měla vrátit ve školním roce 2024/25. Druhé učitelce, která pracovala na úvazek 0,75 a je v současné době také na mateřské dovolené, bylo místo změnou organizačního řádu školky zrušeno. V současné době je zajištěna stabilita na obou třídách.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi rodiči a pedagogy panuje oboustranná důvěra, otevřenost, porozumění, ochota spolupracovat. Učitelky pravidelně a dostatečně informují rodiče co se v mateřské škole děje – formou školního zpravodaje, který pro rodiče i děti vydáváme každého čtvrt roku. Učitelky informují rodiče o dětech formou individuálních rozhovorů – výsledky diagnostiky dětí. Rodiče

k informacím o dětech mohou využít konzultační hodiny nebo neformální setkání při akcích školy, popř. si domluvit s učitelkou schůzku. O akcích a chodu školy jsou informováni na nástěnkách ve vestibulu školky, v šatnách u každé třídy, na facebooku a nově i v aplikaci Twigsee. K fotografiím mají rodiče přístup na „Rajče cz.“ (na heslo) nebo v aplikaci Twigsee, kam učitelky mohou operativně dát několik fotek z akce nebo výletu. Rodiče mají možnost sledovat rozvoj svého dítěte v šatnách na nástěnkách, ve vestibulu (výtvarné práce, pracovní činnosti). V šatnách na obou třídách na určených místech jsou umístěny v deskách pracovní listy, grafomotorický rozvoj dítěte - rodiče mohou nahlédnout.

Rodiče mají ve školce fond rodičů - vybírá ho hospodářka školy - výši částky si rodiče odhlasují na začátku školního roku na první schůzce. V průběhu roku mají možnost nahlédnout a průběžně se informovat o čerpání peněz z fondu. Z fondu se hradí např. Mikulášská, Zahradní slavnost, Karneval, Čarodějnické akce, aj. Velké plus pro naši MŠ jsou velice aktivní rodiče, kteří nám po dohodě s učitelkami zajišťují zajímavé akce pro celou školu. Zapojují se i do sponzorování akcí nebo sponzorování MŠ obecně.

Chtěli bychom udržet výbornou spolupráci s rodiči i v dalších letech a zapojit do dění ve školce vždy i nově nastupující děti a jejich rodinné příslušníky tak, jak se nám to dosud dařilo. Před zápisem do ZŠ byly nabídnuty rodičům předškoláků konzultace ke školní zralosti jejich dítěte nad diagnostikou, kterou učitelky prováděly. V roce 2023 před zápisem do ZŠ připravila učitelka ve spolupráci s učitelkou se ZŠ prezentaci pro rodiče nad diagnostikou ISophi a informacemi o dovednostech, které je potřeba, aby měly děti zvládnuté před nástupem do 1. třídy. Současně byli rodiče informováni o průběhu zápisu do ZŠ. Tento trend bychom chtěli udržet a v dalších letech bychom chtěli konzultace nabídnout i ostatním rodičům mladších dětí (nad Portfoliem dítěte).

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je bezpečné. Přístup do školky je částečně bezbariérový (možnost příchodu přes zahradu). Bezpečnost je zajištěna videotelefonem a bzučákem. Mateřská škola je vybavena didaktickým materiálem na rozvoj všech pregramotností, pro práci individuální i pro práci ve skupinách, pro práci s dětmi od 3 do 7 let. Z důvodu častých logopedických vad je u nás ve školce preventivně na třídách zařazena jazyková chvilka. Učitelky větší pozornost věnují i dětem s odkladem školní docházky - vypracovávají si plán práce dle výsledku vyšetření z SPC. Mateřská škola spolupracuje při diagnostice dětí s poradenským zařízením i s rodiči dětí. Pokud je potřeba třídní učitelky doporučí rodičům návštěvu SPC nebo jiného poradenského zařízení. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Pokud se ve třídě vzdělává dítě mladší tří let nebo dítě s přiznaným podpůrným opatřením. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Pedagogové školy vybírají vhodné vzdělávací metody a prostředky,

kteří odpovídají individuálním možnostem dítěte. V rámci výchovně vzdělávacího procesu uplatňují profesionální postoj nejen pedagogové, ale i ostatní personál školy.

V minulém období bylo ve třídě Cvrčků dítě s přiznaným podpůrným opatřením a byl na třídě k dispozici asistent. I v dalším období na třídě zůstává asistent k jinému dítěti. Podmínky pro vzdělávání byly vytvořeny i díky příspěvku na pomůcky.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky vzdělávání i u dětí nadaných a stanoví podpůrná opatření pro podporu různých druhů nadání. Mateřská škola je vybavena dostatkem knih a encyklopedií, pro potřeby dětí je nadstandardně vybavena ITC (bee booty, tablety, magicbox, interaktivní tabule), nadstandardně je vybavena i sportovním nářadím a náčiním. Na třídách je dostatek materiálu a pomůcek ke zkoumání, k rozvoji logického myšlení apod. Pokud se dítě s nadáním ve třídě objeví, učitelka k němu přistupuje individuálně tak, aby jeho talent rozvíjela např. nabídkou činností. Nadanému dítěti jsou ukládány takové úkoly, které jeho talent rozvíjí nejen při individuální činnosti, ale např. i složitějším zadáním při skupinových nebo frontálních činnostech. Pedagogové se snaží znalosti a dovednosti nadaného dítěte rozvíjet během celého výchovně vzdělávacího procesu. Podporují jeho zvědavost, originalitu, tvořivost a povzbuzují ho v dalších činnostech. Ve školce se snažíme spolupracovat i s dalšími institucemi nejen poradenskými, např. sportovní organizace, UJEP apod.

V naší mateřské škole jsme zatím diagnostikované nadané dítě neměli, ale i pokud se objeví dítě nadané např. je schopno "zabrkat" písničku na klavír, sportovně nebo výtvarně nadané, snažíme se rodiče nasměrovat do sportovních oddílů, do ZUŠ apod. Takové děti se snažíme i nyní podporovat a rozvíjet. V takové činnosti chceme pokračovat i v dalších letech.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V naší školce se do současné doby děti dvouleté nevzdělávají, ale naše mateřská škola je připravena pokud bude potřeba vytvořit podmínky pro děti dvouleté. V naší školce jsou děti v heterogenních třídách. Pokud by do školky nastoupily děti dvouleté je pro ně připravena třída Cvrčci, která má sociální a hygienické zařízení odpovídající menším dětem. Ve školce máme variabilní nábytek, který je možný přizpůsobit dětem mladším tří let. Ve třídě Cvrčci je variabilní i zařízení herny. Šatny dětí jsou standardně vybaveny - boxy pro uložení oblečení a botník. Režim dne je v naší mateřské škole přizpůsoben věkové skladbě dětí ve třídě. Třída, kde se vzdělává více malých dětí má dříve oběd, učitelkám je k dispozici školnice nebo školní asistent, především při sebeobsluze dětí a hygieně. Ve školce se snažíme, aby nástup dětí do školky byl bezproblémový a pro děti co nejméně stresující. Rodičům umožňujeme být v začátcích docházky dítěte do školky přítomni ve třídě po přiměřeně dlouhou dobu a po dohodě s třídní učitelkou. Děti mají možnost si

do školky nosit svoje mazlíčky, především na spaní nebo pro pocit bezpečí a domova. Ve třídách preferujeme práci ve skupinách. Pokud je frontální vzdělávání, učitelky volí vhodnou a přiměřenou náplň pro různé věkové skupiny. Snažíme se přistupovat k dítěti individuálně, ale uplatňujeme důslednost a potřebu dodržování třídních i bezpečnostních pravidel nejen v budově školky, ale i mimo ni. Ve školce se snažíme podněcovat pozitivní vztahy mezi dětmi různých věkových skupin, soudržnost a kamarádství mezi dětmi. To vše přispívá k důvěře rodičů v naši školku.

Naše školka je dvojtřídní, a tudíž je vzdělávání dvouletých dětí v samostatné třídě nemožné. Proto bychom děti dvouleté museli vzdělávat společně se staršími dětmi. Možnost přizpůsobení je na spodní třídě Cvrčků, kde je sociální zařízení přizpůsobeno menším dětem. Nábytek na třídě i v herně je flexibilní, tudíž by stačila úprava prostředí. Pokud nastane situace, že do školky nastoupí děti dvouleté, bude potřeba doplnit některé hračky a didaktický materiál.

3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

V naší školce již máme zkušenost se vzděláváním dítěte s odlišným mateřským jazykem. Učitelky se mu individuálně věnovaly, tak aby byl schopen uspět v 1. třídě na ZŠ. Pokud by v dalších školních letech bylo ve školce přítomno více dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Pokud nastane situace, že budou v naší školce 4 a více cizinců budeme využívat jako podpůrný materiál Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. Vzdělávání bude probíhat dle organizačních možností školky v 15 minutových blocích 4x týdně při práci ve skupinách.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Obě třídy v MŠ jsou heterogenní. Pojmenování tříd vychází z přírody - třída v přízemí jsou Cvrčci, třída v 1. patře Broučci. Náplň v obou třídách vychází ze stejných záměrů, cílů a kompetencí, pouze obsah vzdělávání si učitelky na třídách tvoří samy. Třída Broučci je více vybavena sportovním náradím a náčiním, třída Cvrčci je více vybavena hudebními pomůckami. Učitelky mají možnost si pomůcky půjčovat. Během dne se prolínají hrové činnosti, cvičení, programově řízená činnost, spontánní činnosti, pobyt venku, dle individuálních potřeb odpočinek dětí a to tak, aby veškeré činnosti probíhaly v zájmu dětí a cíli MŠ.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Do tříd jsou děti zařazovány podle přání rodičů nebo podle věku dítěte a pohlaví tak, aby nepřevládala ve třídě některá skupina dětí.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Učitelky se na třídách překrývají při zájmových činnostech - např. "hry na flétnu", sportovních činnostech plavání, bruslení nebo při projektech např. projekt pro předškoláky "Zdravý úsměv" a při obědě a následném ukládání na odpočinek. Také se dle možností překrývají na pobyt venku.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy stanovuje ředitel školy ve spolupráci se zřizovatelem.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání umožňujeme na žádost rodičů. Dítě se dostaví ve stanoveném termínu (listopad - leden) k přezkoušení ověření úrovně dosažených očekávaných výstupů z jednotlivých vzdělávacích oblastí. Po ověření úrovně potom doporučíme zákonnému zástupci další postup při vzdělávání nebo v případě potřeby na základě pedagogické diagnostiky doporučit návštěvu školského poradenského zařízení k posouzení školní zralosti. Pokud se dítě nedostaví v řádném ani náhradním termínu k přezkoušení, bude dítěti v souladu s §34 Školského zákona ve správním řízení individuální vzdělávání ukončeno a po převzetí rozhodnutí musí dítě nastoupit do mateřské školy.

Pravidla vzdělávání dětí s povinnou předškolní docházkou:

Při uzavření školky z důvodu karantény nebo jiného nařízení krajské hygienické stanice bude probíhat vzdělávání dětí s povinnou předškolní docházkou formou online výuky přes počítač nebo formou zadávání „úkolů“ na facebooku školky. Rodiče dětí mohou s třídní učitelkou také komunikovat přes telefony nebo si domluvit schůzku k předání materiálů v budově školky.

Toto opatření se bude týkat i situace, kdy bude ve školce nepřítomna více jak polovina těchto dětí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola je rodinného typu a je zaměřena na zdravý vývoj dítěte a výchovu dítěte ke zdravému životnímu stylu. Hlavním cílem vzdělávání je připravit děti pro život v naší společnosti. Důležitou součástí náplně naší školky je poznávání a ochrana přírody, seznámení dětí s některými tradicemi a vytvoření u dětí základů pro zdravý způsob života, do kterého patří nejen zdravá strava, ale i dostatek pohybu, což nám umožňuje i poloha naší školky, která stojí poblíž ústeckých sportovišť a blízko přírody. Náplní naší školky jsou projekty na poznávání přírody, historie, poznávání našeho města a okolí školky, pohybové, hudební, výtvarné a poznávací činnosti, včetně experimentů, preventivní programy, při kterých spolupracujeme s dalšími organizacemi. Ve školce upřednostňujeme prožitkové učení. Součástí náplně naší školky jsou i společné akce s rodiči a tradice, které ve školce dodržujeme např. Zahradní slavnost, Dýňování, podzimní akce, předvánoční nebo jarní akce - vždy připravené na určité téma, které koresponduje s ročním plánem školy.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

1. Pokračovat v dobré práci s dětmi i budování zdravých vztahů v kolektivu a výborné spolupráci s rodinnými příslušníky dětí
2. Vytvářet u dětí povědomí o přírodě a její ochraně, o naší minulosti a našem městě v rámci vzdělávacích témat i projektů
3. Učit děti zdravému způsobu života včetně zdravé stravy a dostatku pohybu, učit děti mít rád pohyb a sport.
4. Učit děti samostatnosti, kritickému myšlení, zdravému sebevědomí a umožnit dětem rozvoj jejich talentu
5. Snažit se o prohloubení spolupráce mezi ZŠ, jinými MŠ a dalšími subjekty
6. Pokračovat v dobré image školy a nadále ji rozvíjet.
7. Dále dle finančních možností zlepšovat a obnovovat vybavení školy a zahrady MŠ
8. Vytvořit podmínky pro kvalitní kvalifikované učitelky a umožnit jim další vzdělávání

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Ve školce se snažíme, aby spontánní a řízené činnosti byly vyvážené. Řízené činnosti frontální využíváme především při pohybových, hudebních a poslechových činnostech nebo při motivaci. Více prostoru věnujeme činnostem ve skupinách ať již dle věku, kdy skupiny pracují na dané téma, ale s jiným cílem nebo kooperativnímu učení, kdy se děti učí ve skupině spolupracovat a rozdělovat si úkoly. Individuálním činnostem se věnujeme především při ranních hrách nebo odpoledních činnostech. Starší děti mohou pracovat i při odpočinku menších dětí např. dodělávat si rozdělanou práci nebo využít nabídky činností, kterou dostanou od učitelky.

Metody vzdělávání:

Učitelky dětem vzdělávání předkládají ve 14 denních integrovaných blocích. Všechny činnosti se vztahují k danému tématu a vycházejí z praktických zkušeností a konkrétních situací (např. Olympiáda, státní svátky), životních problémů nebo daného časového období (Vánoce, prázdniny apod.) Zaměření těchto bloků je pro děti srozumitelné, užitečné a prakticky využitelné. Pomáhají dítěti poznat sama sebe, ale i okolní svět, rozumět jeho dění a umět se v něm orientovat.

Vzdělávání má především charakter hry, zábavy a zajímavých činností - což odpovídá mottu naší školy - "Kdo se nenudí nezlobí, aneb hrou a zábavou k učení". Učení je založeno na smyslovém vnímání, prožitkovém, kritickém, kooperativním a situačním učení hrou, převážně ve skupinkách. Skupinky se většinou vytváří podle věku, ale učitelky přihlíží i k individuálním dovednostem a schopnostem dítěte v dané situaci a daném úkolu. Při spontánních činnostech si skupinky vytváří děti samy. Ke spontánním činnostem slouží především koutky. Snažíme se omezovat učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Snažíme se u dětí pěstovat zvědavost především při pozorování, experimentech nebo hrách s ITC a samostatnost při rozhodování. S dětmi využíváme hry didaktické, pohybové, hudební a dramatické, experimentační, situační, tvořivé i kritické učení. Při hrách se snažíme omezovat soutěže, ale občas je zařazujeme při tělesné výchově - soutěže v běhu, hodu apod.

Učitelky při hodnocení práce nebo činnosti dětí používají formativní hodnocení – semafor, smajlíci, barevné kuličky apod.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Mateřská škola vytvoří podmínky vzdělávání pro děti se specifickými potřebami a děti nadané a stanoví podpůrná opatření a opatření pro podporu různých druhů nadání. PO 1. stupně uplatňuje MŠ i bez doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (dále PLPP), který pověřený pedagog vypracuje na základě pedagogické diagnostiky. Jedná se o opatření, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování při činnostech vyplývá, že má drobné problémy během plnění úkolů. Cílem PO v tomto stupni je aplikovat běžně dostupné metody a formy práce, které při správné aplikaci mohou působit jako prevence případných výchovně vzdělávacích neúspěchů. PO 2. – 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Na základě konzultace pedagogů s rodiči dítěte, je zákonným zástupcům doporučena návštěva ŠPZ, kterýžto určí stupeň PO. Pedagog si vypracuje vzdělávací plán (dále VP) po konzultaci se zákonnými zástupci dítěte, s ředitelkou MŠ a s ŠPZ, nejpozději však do jednoho měsíce od obdržení písemného vyjádření ŠPZ k PO dítěti.

Dítě, které vykazuje známky nadání je dále podporováno a jeho talent rozvíjen.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení VP:

Vzdělávání dětí se specifickými potřebami a dětí nadaných se uskutečňuje podle vzdělávacího plánu (viz. příloha), který vychází z tohoto ŠVP a závěrů poradenského zařízení ve spolupráci se zákonnými zástupci. Vzdělávání dětí probíhá podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Plán je zpracován třídní učitelkou nejpozději 1 měsíc od obdržení doporučení. V průběhu roku je doplňován a upravován.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení PO ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná PO vytvořit nemůže), může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb dítěte provádí SPC nebo PPP ve spolupráci se školou.

Zodpovědné osoby:

Rodiče předají pedagogům při nástupu dítěte do MŠ veškerou potřebnou dokumentaci, osobní a zdravotní pomůcky s náležitými instrukcemi k jejich použití (i písemně). Bude vymezen prostor pro umístění pomůcek. Informace o zdravotním stavu dítěte, jeho zvláštnostech a potřebách napíše zákonní zástupci dítěte do informací pro učitelky, které jsou uloženy u třídních učitelek s ohledem na zajištění ochrany osobních dat dítěte. Veškerý personál školy musí být seznámen se všemi omezeními, opatřeními a organizačními změnami, které nástup dítěte se SVP bude vyžadovat. Personál školní jídelny musí být zákonnými zástupci seznámen se speciálními stravovacími návyky dítěte, případnými omezeními dítěte či potravinovými alergiemi. Úpravy prostor budeme aktuálně přizpůsobovat konkrétnímu znevýhodnění dítěte. S rodiči lze dohodnout způsob adaptace. Dítě je postupně seznamováno s prostředím MŠ, jejími zaměstnanci, denním režimem. Pedagogové ve třídě vyhodnocují každý den a domlouvají případné změny a postupy. A to i v případě, že je přítomen asistent pedagoga. Nezbytná bude i práce s třídním kolektivem – hledání způsobů, jak porozumět specifickým projevům chování kamaráda, jak pomoci, eliminace patologických jevů – rozvoj tolerance, empatie.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naše mateřská škola je dvoutřídní. Kapacita školky je každoročně naplněna. Vzdělávání a péče o děti od dvou do tří let, tak není možné jak provozně, tak ani organizačně zajistit ve třídě pro dvouleté děti. Dvouleté děti by musely být ve smíšené třídě což je problém, a to zejména pro nedostatek individuální péče a dohlížejícího personálu ve třídě. Kdyby tato situace nastala, musela by školka zajistit dalšího pracovníka, a to chůvu, která by se těmto dětem věnovala tak, aby mohl být zajištěn dostatek emoční podpory, přirozeného prostředí, činností a mohly být tak naplněny aktuální potřeby dětí pro jejich průběžný odpočinek. Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně zajištěna v souladu s platnými předpisy.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání cizinců v MŠ

Ředitelka školy zajistí pro děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu, pokud se ve školce budou vzdělávat nejméně 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání bude probíhat dle organizačních možností školky při práci ve skupinách ve 4 blocích po 15 minutách nebo 3 blocích po 20 minutách.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

Jednotlivé integrované bloky vychází především z cílů naší školy – poznávání přírody, výchově ke zdraví a zdravému vývoji dítěte, poznávání tradic, apod. Každý blok se objeví nejméně 1x během tří let, kdy je školní vzdělávací program v platnosti v třídních vzdělávacích plánech. Učitelky se dohodnou na tématech na daný školní rok a na integrované bloky, které v daném roce budou plnit.

6.1.1 ADVENT

Název integrovaného bloku	ADVENT
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s vánočními zvyky a tradicemi.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj společenského i estetického vkusu	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	<p>poznat napsané své jméno</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>

6.1.2 CESTA DO ŠKOLKY

Název integrovaného bloku	CESTA DO ŠKOLKY (BEZPEČNOST, BYDLIŠTĚ)
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Cesta do školky, její okolí a bezpečnost.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

6.1.3 CESTUJEME

Název integrovaného bloku	CESTUJEME
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Dopravní prostředky a dopravní značky.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	domluvit se slovy i gesty, improvizovat vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.1.4 MŮJ DEN

Název integrovaného bloku	DENNÍ DOBY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Denní doby

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova
Se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

6.1.5 PŘÍRODA KOLEM NÁS

Název integrovaného bloku	EMOCE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Emoce

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	chápat slovní vtip a humor uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

6.1.6 ŽIVOT HMYZU

Název integrovaného bloku	HMYZ
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hmyz ve vodě, v lese, na louce apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

6.1.7 JARNÍ TRADICE

Název integrovaného bloku	JARNÍ TRADICE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Velikonoce, rozloučení se zimou, Čarodějnice apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

6.1.8 MLÁĎATA

Název integrovaného bloku	MLÁĎATA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Mláďata – hospodářská zvířata, lesní zvířata

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

6.1.9 NA LOUCE

Název integrovaného bloku	NA LOUCE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život na louce během ročních období – rostliny, živočichové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech

6.1.10 NA POLI

Název integrovaného bloku	NA POLI
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život na poli během ročních období – rostliny, živočichové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnutí, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	utvořit jednoduchý rým

6.1.11 NÁŠ STÁT

Název integrovaného bloku	NÁŠ STÁT
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s Českou republikou – historie, současnost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
		<p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
<p>průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím</p>	<p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p>	<p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p>

6.1.12 NAŠE MĚSTO

Název integrovaného bloku	NAŠE MĚSTO
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s naším městem – historie, současnost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímá si nepořádků a škod, upozornit na ně
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

6.1.13 NAŠE TĚLO

Název integrovaného bloku	NAŠE TĚLO
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s naším tělem, prevence nemocí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

6.1.14 HISTORIE

Název integrovaného bloku	OHLÉDNUTÍ DO MINULOSTI (PRAVĚK, STŘEDOVĚK...)
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Pravěk, starověk, středověk apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

6.1.15 PODZIMNÍ TRADICE

Název integrovaného bloku	PODZIMNÍ TRADICE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Dýňování, drakiáda, vinobraní, Halloween, sv. Kateřina, sv. Martin

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj kooperativních dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

6.1.16 PRÁCE DOSPĚLÝCH

Název integrovaného bloku	PRÁCE DOSPĚLÝCH
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s povoláním a řemesly.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

6.1.17 KULTURA KOLEM NÁS

Název integrovaného bloku	PREVENCE ŠIKANY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Posilování vztahů, kamarádství, ohleduplnost, kooperace

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj schopnosti sebeovládání	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

6.1.18 PŘÍRODNÍ ZDROJE

Název integrovaného bloku	PŘÍRODNÍ ZDROJE (VODA, VÍTR, APOD.)
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Voda, vítr, oheň apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

6.1.19 RODINA

Název integrovaného bloku	RODINA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Členové rodiny, znát jejich jména

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	získání relativní citové samostatnosti	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

6.1.20 ROK

Název integrovaného bloku	ROK (ROČNÍ DOBY - ZMĚNY)
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Roční doby - změny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahore, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	spolupracovat s ostatními

6.1.21 SMYSLY

Název integrovaného bloku	SMYSLY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Poznávání pomocí smyslů.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

6.1.22 SPORTY

Název integrovaného bloku	SPORTY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Zimní a letní sporty

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevídanost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p>	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p>
<p>se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p>	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p>

6.1.23 SVĚT KOLEM NÁS

Název integrovaného bloku	SVĚT KOLEM NÁS
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Světadíly, národnosti, jiné kultury, jazyky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	sledovat a vyprávět příběh, pohádku
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

6.1.24 U VODY

Název integrovaného bloku	U VODY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život ve vodě a kolem vody během ročních období – rostliny, živočichové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

6.1.25 UŽITKOVÁ ZVÍŘATA

Název integrovaného bloku	UŽITKOVÁ ZVÍŘATA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Proč je chováme, potraviny.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

6.1.26 V LESE

Název integrovaného bloku	V LESE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život v lese během ročních období – rostliny, živočichové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

6.1.27 V SADU

Název integrovaného bloku	V SADU
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život v sadu na podzim – sklízení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

6.1.28 V ZAHRADĚ

Název integrovaného bloku	V ZAHRADĚ
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Život v zahradě na během ročních období – setí, sázení, sklizení, živočichové, rostliny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

6.1.29 VE ŠKOLCE

Název integrovaného bloku	VE ŠKOLCE (PRAVIDLA, KAMARÁDSTVÍ, OHLEDUPNOST)
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s prostředím MŠ. Znat své jméno, značku, pravidla, kamarádství, ohleduplnost.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

6.1.30 VESMÍR

Název integrovaného bloku	VESMÍR
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s vesmírem, jeho planetami, s planetou Zemí.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

6.1.31 VOLNÝ ČAS

Název integrovaného bloku	VOLNÝ ČAS
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hry dětí během roku.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

6.1.32 ZÁCHRANNÉ SLOŽKY

Název integrovaného bloku	ZÁCHRANNÉ SLOŽKY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámit děti s prací složek IZS (policie, záchranná služba, hasiči).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.1.33 ZDRAVÁ STRAVA

Název integrovaného bloku	ZDRAVÁ STRAVA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení s potravinovou pyramidou, zdraví talíř.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

6.1.34 ZDRAVÍ

Název integrovaného bloku	ZDRAVÍ
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prevence nemocí, zubních kazů.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	uvědomění si vlastního těla	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zachovávat správné držení těla

6.1.35 ZIMNÍ TRADICE

Název integrovaného bloku	ZIMNÍ TRADICE
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Karneval, masopust, Tři králové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

6.1.36 ZNAKY JARA

Název integrovaného bloku	ZNAKY JARA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	První jarní kvítí, jarní počasí, oblečení apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

6.1.37 ZNAKY LÉTA

Název integrovaného bloku	ZNAKY LÉTA
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Oblečení, počasí, příroda.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>	<p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>
<p>si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</p>	<p>rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p>	<p>zorganizovat hru</p>

6.1.38 ZNAKY PODZIMU

Název integrovaného bloku	ZNAKY PODZIMU
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Oblečení, počasí, příroda.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj kooperativních dovedností	sledovat očima zleva doprava
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

6.1.39 ZNAKY ZIMY

Název integrovaného bloku	ZNAKY ZIMY
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Oblečení, počasí, příroda.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.1.40 POHÁDKY

Název integrovaného bloku	ZNAKY PODZIMU
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Práce s knihou, pohádky apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Plánování na třídách vychází z integrovaných bloků a z ročního plánu školy. Na pedagogické radě se společně učitelky dohodnou na tématech, která budou aktuální v daném školním roce a přiřadí si k nim cíl integrovaného bloku společně s dílčími cíli, kompetencemi a očekávanými výstupy. Během tří let platnosti tohoto ŠVP se musí integrovaný blok objevit alespoň jedenkrát v plánu školy, což znamená, že během tří let budou splněny všechny integrované bloky. Pro lepší přehled máme kompetence i dílčí cíle barevně označeny.

V rozpisu témat jsou jednotlivé cíle, které vychází z oblastí i kompetence označeny barevně.

<u>DÍLČÍ CÍLE V OBLASTECH</u>		<u>KOMPETENCE</u>	
	1. OBLAST BIOLOGICKÁ – DÍTĚ A JEHO TĚLO		1. KOMPETENCE K UČENÍ
	2. OBLAST PSYCHOLOGICKÁ – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA		2. KOMPETENCE ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
	3. OBLAST INTERPERSONÁLNÍ – DÍTĚ A TEN DRUHÝ		3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
	4. O. SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ – DÍTĚ A SPOLEČNOST		4. KOMPET. SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
	5. OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ - DÍTĚ A SVĚT		5. KOMPET. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

Učitelky při plánování přihlížejí i k akcím a projektům školy, mezinárodním akcím, akcím města nebo výstavám apod. Plánují si činnosti, vycházky i zábavné projekty na dané téma cca na 14 dní. Podle potřeb a zájmu dětí se mohou prodloužit nebo naopak zkrátit. V plánech jednotlivých činností nechybí kromě řízených činností i nabídka činností, které učitelka dětem nabízí. Opět pro lepší přehled máme v třídních plánech činnosti rozdělené podle barev.

Pro přehled v Třídních plánech používáme značení jednotlivých činností dle barev.

VÝTVARNÉ A PRACOVNÍ ČINNOSTI

HUDEBNÍ A HUDEBNĚ – POHYBOVÉ ČINNOSTI

ENVIRONMENTÁLNÍ ČINNOSTI

ČINNOSTI PŘEDCHÁZEJÍCÍ ČTENÍ A PSANÍ, ROZVOJ SLOVNÍ ZÁSOBY

ČINNOSTI POZNÁVACÍ A ROZVOJ MATEM. CÍTĚNÍ A LOGICKÉHO MYŠLENÍ

ČINNOSTI POHYBOVĚ – SPORTOVNÍ

Učitelky při plánování upravují činnosti podle věku, úrovně rozvoje dítěte a sociálním zkušenostem dětí, pro které je blok připravován. Třídy jsou věkově heterogenní a tomu odpovídá i plánování náplní jednotlivých činností. Pro lepší přehled pro následné hodnocení činností směrem k učitelce, tj. zda naplánovanou činnost s dětmi splnila nebo nesplnila, či pouze začala, ale nestihla dodělat slouží semafor. Na základě semaforu si druhá učitelka plánuje činnosti na další týden. Při plánování činností musí učitelky na třídě spolupracovat.

K tomuto účelu používáme tzv. semafor.

SPLNĚNO

SPLNĚNO NAPŮL (POKRAČOVAT, DÁLE OPAKOVAT)

NESPLNĚNO (ZAŘADIT ČINNOST V DALŠÍM TÝDNU)

Vyhodnocení (formativní hodnocení) činností dětí směrem ke kompetencím a očekávaným výstupům zpracovávají učitelky společně s dětmi ve skupinách nebo individuálně. Konkrétní cíle, které vycházejí z plánovaných kompetencí, zaznamenávají učitelky do připravených tabulek (příloha č.2)

Jednotlivé řízené činnosti i nabídky si učitelky předem plánují do třídního plánu dle barev (příloha č 1)

6.3 Dílčí projekty a programy

V naší školce probíhají průběžně projekty na prevenci např. projekt pro předškoláky na prevenci zubního kazu "Zdravý úsměv", který zařazujeme každý rok nebo projekty na prevenci nemocí či úrazů, při kterých spolupracujeme s nemocnicí, záchranou službou apod. Na prevenci kriminality a bezpečnosti dětí spolupracujeme s městskou i státní policií a s hasiči. Některé akce, které jsou součástí projektů, jsou určeny i pro rodiče a rodinné příslušníky. Hlavním cílem náplně školky jsou i environmentální projekty a akce, vycházky a výlety, které korespondují s tématy daného školního roku. V rámci projektů využíváme okolí města, zahradu školky a také jezdíme na výlety. Při některých větších projektech jsme v minulosti použili dotace z Ústeckého kraje nebo z projektu Zdravé město. Díky těmto dotacím mají děti možnost zkoumat a poznávat život hmyzu, ptáků, rostlin, vodních živočichů a pěstovat zeleninu nebo další plodiny, které se využijí při projektech nebo činnostech ve školce. Každý rok zařazujeme nějaký školní projekt k environmentální výchově, který většinou trvá od jara do léta a jeho součástí bývají i vycházky do okolí města. V minulosti děti absolvovaly "Putování za památnými stromy na Ústecku" nebo "Putování po ústeckých vodopádech". Některé zajímavé projekty ve školce opakujeme např. projekt „Příběh z úlu“ nebo projekt „Studánky víly Rozárky“. V nejbližších letech nás čeká celoroční projekt „Co se skrývá za bludným kořenem“ nebo projekt ke zdravé výživě „Od zrníčka ke chlebičku“.

7 Systém evaluace

Cílem evaluace včetně hodnocení je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy. Je to nikdy nekončící proces.

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř naší mateřské školy, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a možnostech zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení určitého jevu na základě subjektivního dojmu pedagoga, ale o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu, který je součástí Ročního plánu školy.

7.1. Vnitřní evaluace školy:

Evaluace probíhá na úrovni školy i na úrovni třídy. Provádí ji ředitelka školy, pedagogický sbor i každý jednotlivý pedagog. Ředitelka vyhodnocuje nejen práci druhých, ale také svoji vlastní. Konkrétní kritéria pro vyhodnocování všech oblastí, které jsou předmětem evaluace, mohou být odvozena z požadavků na předškolní vzdělávání vyjádřených v RVP PV, analýzy nebo předešlého sebehodnocení.

Evaluace školního roku je vždy vyhodnocena společně na červencové radě. Pověřené učitelky do srpna zpracují sebehodnocení a posílají ředitelce podklady ke společnému zpracování, která je předá pověřené učitelce a následně je zpracované přidá do Ročního plánu školy. Na začátku nového školního roku jsou stanoveny cíle evaluace na daný školní rok. Konkrétní cíle jsou rozpracovány vždy na srpnové nebo zářijové radě určitého školního roku – ředitelka školy připraví tabulku s konkrétními cíli a učitelkou, která evaluaci zpracuje. Tabulka je vždy součástí Ročního plánu školy. Cíle vycházejí především ze sebehodnocení školy a zjištění nedostatků nebo z konkrétních situací na MŠ.

Pravidla, podle nichž bude škola postupovat při vytvoření evaluačních otázek:

- Předmět evaluace (co vše budeme v mateřské škole sledovat, na které konkrétní jevy se ve vyhodnocování zaměříme) – cíle budou vždy na jeden konkrétní školní rok. Další cíle budou vycházet především z výsledků evaluace předešlého roku.
- Techniky evaluace (jakými formami, metodami – pozorování, dotazníky, analýzy, hospitace, rozhovory s rodiči, odborníky, dětmi, apod., jakým způsobem budou dané jevy vyhodnocovat)

- Časový plán (konkrétní termíny, či frekvenci, s jakou budou v jednotlivých případech vyhodnocování provádět) – nejčastěji k 30. 6., mimořádně může být i jiný termín – rozpis v Ročním plánu školy.
- Odpovědnost pedagogů (kdo bude za co zodpovědný) – jmenný rozpis viz Roční plán.
- Vyhodnocení daného cíle pověřený pracovník připraví na červencovou radu, kde celé hodnocení bude projednáno a následně pověřený pracovník jeho písemné vypracování předá ředitelce školy do srpnové rady, která sestaví celkovou evaluaci školy za příslušný školní rok. Tato evaluace je součástí Školního plánu na daný školní rok.

TABULKA K SEBEHODNOCENÍ ŠKOLY I K VNITŘNÍ EVALUACI

OKRUH	CÍL	POVĚŘENÍ	TECHNIKY	TERMÍN
Psychosociální podmínky	Individ. potřeby dětí, skup. práce, vztahy, dostatek spontánních činností, apod.	pověřená učitelka	Pozorování, hospitace, rozhovory s rodiči	30. 6.
Materiální a hygienické podmínky školy	Opravy a úpravy prostředí, provedené rekonstrukce, dostatek pomůcek apod.	ředitelka MŠ, pověřená učitelka	Pozorování, analýza, rozhovory	30. 6. 1x za 2 roky
Spolupráce	S určitými institucemi, s rodiči, mezi sebou apod.	pověřená učitelka	Analýza, rozhovory, dotazník	30. 6. 1x za 3 roky.
Vzdělávání dětí	Změny v záznamech, pozorování, organizace, ŠVP, přiměřené pomůcky a didaktický materiál apod.	ředitelka a pověřená učitelka	Analýza, rozhovory, hospitace, písemné záznamy, videozáznamy	30. 6.
Kontrolní činnost	Systém, pověření pracovníci, plnění	ředitelka MŠ, učitelka	Pozorování, analýza, porady, kontroly	k 30. 6. 1x za 3 roky
Práce pedagogů	Sebereflexe, sebehodnocení, vzdělávání, hospitace, ukázkové hodiny apod.	ředitelka MŠ, zástupkyně	Pozorování, hospitace, rady	k 30. 6. 1x za 2 roky
Životospráva	Zdravá strava, přiměřenost	ved. stravovny a pověřená uč.	Analýza, rozhovory, dotazník	k 30. 6. 1x za 3 roky
Personální podmínky	DVPP, využití učitelky na částečný úvazek, nové učitelky, apod.	ředitelka MŠ	Analýza rozhovory	k 30. 6. 1x za 3 roky
Finanční podmínky ke vzdělání	Nové programy, využití internetu při vzdělávání dětí, učební pomůcky, apod.	ředitelka MŠ	Analýza, rozhovory, pozorování, dotazník	k 30. 6. 1x za 3 roky.
Rozvoj image školy	Image školy v obvodu, web. stránky, portfolia, akce, projekty	Ředitelka, pověřená učitelka	Analýza, rozhovory, dotazník, videozáznamy	30. 6. 1x za 3 roky

Kontroly, které probíhají 1x za 3 roky nebo za 2 roky mohou proběhnout dle potřeb častěji.

7.2. Kontrolní a hospitační činnost

Kontrolovány jsou pracovní povinnosti, které jsou všem pracovníkům známy (viz náplň práce). Kontrolní činnost provádí především ředitelka školy, ale i pověřeni pracovníci průběžně dle Plánu kontrolní činnosti, který je součástí Ročního plánu. Kontroly mohou proběhnout i mimo plán. Datum kontroly je zapsán do tabulky. Pokud při kontrole nastane problém, je proveden zápis do sešitu včetně opatření.

Součástí kontrolní činnosti jsou i hospitace učitelek, které provádí ředitelka nebo její zástupkyně, dále náslechy u kolegyň. Plán hospitací je také součástí Ročního plánu a vychází především z pozorování a potřeb školy při plnění cílů RVP PV a ŠVP PV. Záznamy o hospitacích jsou uloženy v ředitelně školy. Náslechy u kolegyň si domlouvají učitelky individuálně.

7.3. Výchovně- vzdělávací činnost

Evaluace na třídách probíhá každodenně při zápisu do Třídní knihy. Dále probíhá hodnocení učitelky vždy na závěr týdne – do plánu (semafor), popř. do třídnice. Na závěr tématu písemně v plánech třídy - závěrech pro další činnost. Učitelky společně vyhodnocují další postupy při vzdělávání dětí s přihlédnutím k jejich individuálním schopnostem a dovednostem.

Co se týče evaluace vzdělávacích výsledků, v předškolním vzdělávání se nejedná o hodnocení dítěte a jeho výkonů ve vztahu k dané normě, ani o porovnávání jednotlivých dětí a jejich výkonů mezi sebou. V důsledku individualizace vzdělávání je pro učitelku a její práci nezbytné sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a důležité informace dokumentovat (pozorování si učitelky zapisují do tabulek nebo do formulářů) tak, aby mohla každé dítě dobře poznat, porozumět mu a vyhovět jeho individuálním možnostem a potřebám. Učitelka průběžně sleduje a vyhodnocuje individuální rozvoj a učební pokroky každého jednotlivého dítěte, neboť dlouhodobé a systematické sledování a vyhodnocování toho, jak se dítě rozvíjí a jaké pokroky v učení dělá, jí umožňuje vést dítě v souladu s jeho přirozeným rozvojem, plynule, s přiměřenou a postupně narůstající náročností a průběžně mu zajišťovat odpovídající podporu v rozvoji a učení. Neméně důležitým smyslem průběžně prováděné evaluace je včas zachytit u dítěte případné problémy či nedostatky, vyvodit odborně podložené závěry pro další rozvoj dítěte a pomoci dítěti v jejich řešení, eventuálně včas intervenovat další potřebnou odbornou pomoc.

V naší Mateřské škole má každé dítě své **Portfolio**, jehož součástí jsou záznamy vývoje o dítěti z hlediska klíčových kompetencí - očekávaných výstupů (příloha), které vypracovávají učitelky na třídách. Pozorování dětí probíhá tak, aby bylo v tom kterém případě smysluplné a účelné – učitelky si své pozorování zapisují pro lepší přehled do tabulek, které jsou nápomocné především při plánovaném pozorování a následně plánované individuální práci. Součástí Portfolia dítěte jsou pracovní listy, obrázky, grafomotorické cvičení, fotky apod. Písemné záznamy i další doklady vypovídající o dítěti a jeho pokrocích v jeho rozvoji a učení a jsou považovány za důvěrné. Písemné

záznamy jsou přístupné pouze pedagogům v mateřské škole. Učitelky je využívají při své každodenní práci, při tvorbě vzdělávacího plánu, pro komunikaci s dítětem i pro informaci rodičům a neformální spolupráci s nimi. Před odchodem na základní školu si děti vyplňují sebehodnocení – co se naučily, které si také samy doplňují („navlékají“ si barevné korálky) dle dosažených dovedností. Pokud na školce zůstane dítě s odkladem školní docházky nebo budeme mít na školce dítě nadané, vypracovávají učitelky na třídě na základě vyšetření z PPP a vlastních diagnostických záznamů jejich individuální vzdělávací plán. Individuální plán učitelky vypracovávají i dětem, které mají určité problémy (poruchy soustředění, poruchy výslovnosti, poruchy chování apod.) i při jejich tvorbě vycházejí ze svých záznamů.

7.4. Sebereflexe pedagogů:

Sebehodnocení provádí každá učitelka i ředitelka samostatně, po skončení bloku, ale i průběžně.

Učitelka si během dne může odpovědět na otázky:

- Co se právě teď dítě učí?
- S jakou hodnotou se právě teď setkává?
- Jaký prostor má pro samostatnost?

8 ZÁVĚR

Náš Školní program respektuje hlavní zásady tvorby, které jsou formulované v RVP PPV. Respektuje také vzdělávací obsah i podmínky dané RVPPV i manuálem k přípravě ŠVP. Školní vzdělávací program MŠ Vinařská je otevřeným dokumentem, který umožňuje další rozvoj školy, příležitostně bude doplňován a obohacován.

V Ústí nad Labem 21 .8. 2023

Přílohy tiskopisy:

1. Evaluační list
2. Evaluační list dětí směrem ke kompetencím a očekávaným výstupům
3. Záznamy o vývoji dítěte směrem ke kompetencím
4. Záznamy o dětech
5. Sebehodnocení dítěte - korálky
6. Plán činností (14 denní)
7. Plán Grafomotoriky (roční) dle věku
8. Plán pedagogické podpory

Dalšími přílohami jsou Roční plán školy, Třídní vzdělávací plány a vnitřní směrnice školy.